

عنوان مقاله:

بررسی تغییرات مورفولوژیکی رودخانه اترک در بازه زمانی 20 ساله

محل انتشار:

مجله آمایش جغرافیایی فضا، دوره 4، شماره 14 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سیامک شرفی - دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی دانشگاه تهران و مدرس گروه علوم جغرافیایی دانشگاه لرستان - نویسنده مسئول

ابوالفضل شامی - کارشناس ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه تهران

مجتبی یمانی - استاد دانشکده جغرافیا دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

مرزهای رودخانه ای، یکی از انواع مرزهای بین المللی است که به خاطر تغییرات مورفولوژیکی بسترو انحرافات کانال آنها، همواره مشکلات و تنش هایی را در تعیین حدود مرز کشورهای فیما بین به وجود می آورد. در این پژوهش، مورفولوژی رودخانه مرزی اترک در بازه های به طول تقریبی 150 کیلومتر از محل اتصال شاخه ی سومبار تا دریای خزر بررسی شده است. با استفاده از تصاویر ماهواره های TM و ETM سال های 1994، 1999 و 2013 بستر رودخانه اتر در سه بازه ی زمانی با استفاده از تحلیل های سنجش از دوری نرم افزار ENVI استخراج شود. سپس پارامترهای هندسی مانند طول رودخانه، طول موج، ضریب خمیدگی، زاویه ی مرکزی برای بررسی تغییرات با روش برازش دایره هایمماس بر قوس رودخانه در محیط نرم افزاری Auto Cad انجام شد و مقایسه ی تغییرات مورد مطالعه قرار گرفت. مقایسه ی پارامترهای هندسی قوس های پیچانرودی و میل و جهت آنها، از تغییرات در بعضی قوس ها و در نتیجه ی تغییر مورفولوژی و ناپایداری کانال رودخانه حکایت می کند. در اطرافروستاها ی ترشکلی و داشلی برون، مسیر رودخانه در هر سه دوره تغییر کرده، به طوری که در اطرافروستای ترشکلی، تغییرات به نفع ترکمنستان و در روستای داشلی برون به نفع ایران بوده است. این تغییرات به دلیل وجود سازندهای فرسایش پذیر بستر و کناره های رودخانه بوده است. در نتیجه مشخص می گردد که بستر و کانال رودخانه ی اتر در حال تغییر بوده و عوامل این تغییرات با نوسازندهای زمین شناسی، فرسایش پذیر بودن سازندهای کنار بستر رودخانه، افزایش بار رسوبی بستر، تغییرات دبی جریان آب، عوامل انسانی و در نهایت فرسایش کناری رودخانه ارتباط دارد.

کلمات کلیدی:

مورفولوژی رودخانه، رودخانه های مرزی، رودخانه اتر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/405555>

